

Jiří Pešek

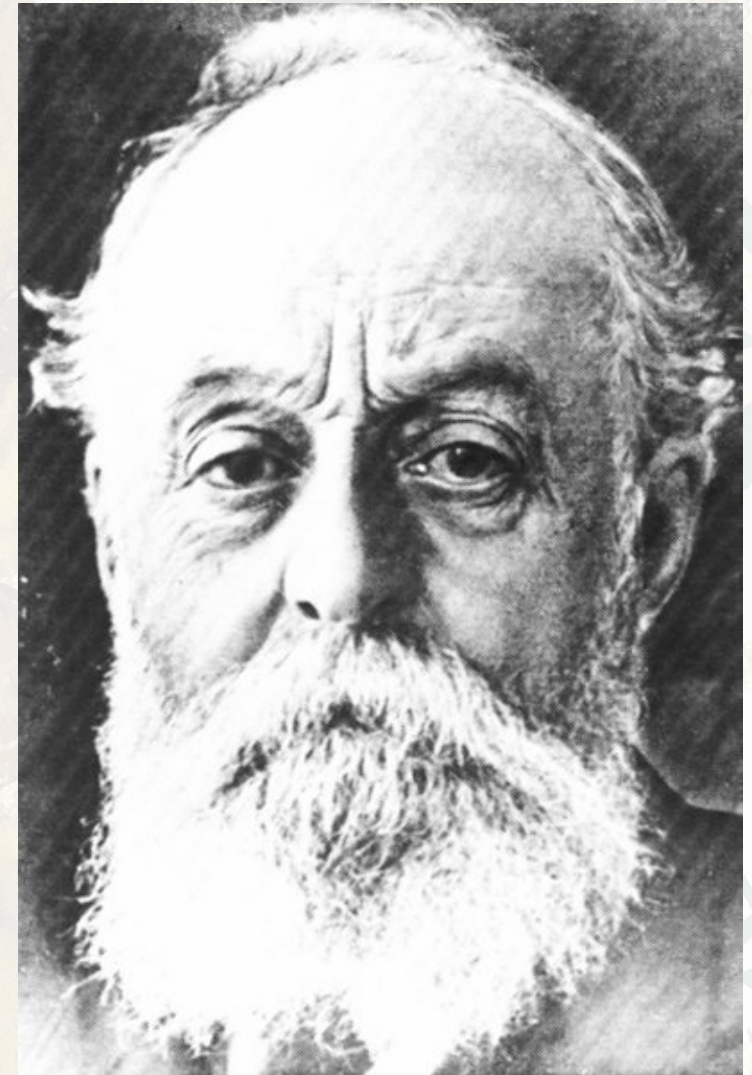
KJIB014 Katalánský modernismus
Universidad Masaryk de Brno

„Team Gaudí“

(Francesc Berenguer, Josep Maria Jujol, Joan Rubió,
Domènec Sugrañes, Josep Fontserè a Eusebi Güell)

Eusebi Güell Bacigalupi (1846-1918)

- Podnikání v genech: za oceán pro peníze vyrazil už jeho dědeček Pau Güell (1769-1818), který ale v Karibiku zkrachoval. Úspěšnější byl jeho otec Joan Güell (1800-1872), jenž zbohatl v oblasti importu a exportu zboží na Kubě (otroci?) → pohádkově zbohatl, 1835 se vrátil do Barcelony a investoval do textilního průmyslu.
- Eusebi Güell se tak mohl věnovat studiu práv a ekonomie a cestování. 1878 první setkání s Gaudího talentem → tak začala legendární spolupráce.
- Güell přebíral po otci rodinný podnik, zároveň prokázal cit pro obchod, a tak dokázal portfolio firem rozšířit o odvětví, která v té době šla prudce nahoru (cementárny apod., developerské projekty Colònia Güell, Park Güell). Kromě toho byl velkým kulturním mecenášem, což se nejvíce projevilo na jeho spolupráci s Gaudím. Podporoval však i řadu jiných umělců, byl jedním z důležitých kulturních hybatelů katalánského modernismu. Zemřel roku 1918.

Eusebi Güell
(portrét, 1915)

Josep Fontserè i Mestre (1829-1897)

- Stavitelská rodina, Fontserèho otec zastával v Barceloně nějakou dobu úřad městského architekta. Josep Fontserè vystudoval stavitelství (titul *Mestre d'obres*) v Barceloně, po studiích významná spolupráce s Ildefonsem Cerdà při vyměřování silnice Barcelona-Vic a později i při mapování Pla de Barcelona (1855).
- **1859:** Fontserè se sám za sebe účastní konkurzu na Eixample, získává čestné uznání.
- **1872:** Vyhrává veřejný konkurz na urbanizaci plochy po zbourané Ciutadelle, podstatná část dnešní podoby Parc de la Ciutadella i blízkého okolí je tedy jeho dílem. V samotném parku je autorem monumentální kaskády a skleníku, které byly součástí areálu pro Světovou výstavu 1888, v přilehlém okolí vytvořil návrh Dipòsit de les Aigües (od 1999 slouží jako knihovna UPF) a Mercat del Born.
- Ateliér Josepa Fontserèho byl jedním z prvních míst, kde mladý Gaudí získával zkušenosti. S Fontserèem spolupracoval zejména na konkrétních částech Parc de la Ciutadella (oplocení, hydraulický systém kaskády) a na Mercat del Born.

DE LA CIUDAD DE
BARCELONA
PUEBLOS CIRCUNVECINOS
Y
PROYECTO DE ENSANCHE

Fontserèho plán pro Eixample (1859)

PLANO GENERAL DE LA EXPOSICION UNIVERSAL DE BARCELONA.

Y EDIFICIOS PRINCIPALES DE LA MISMA
PALACIO DE LA INDUSTRIA

TALHADA PRINCIPAL

ARCO DE ENTRADA

INVERNACULO

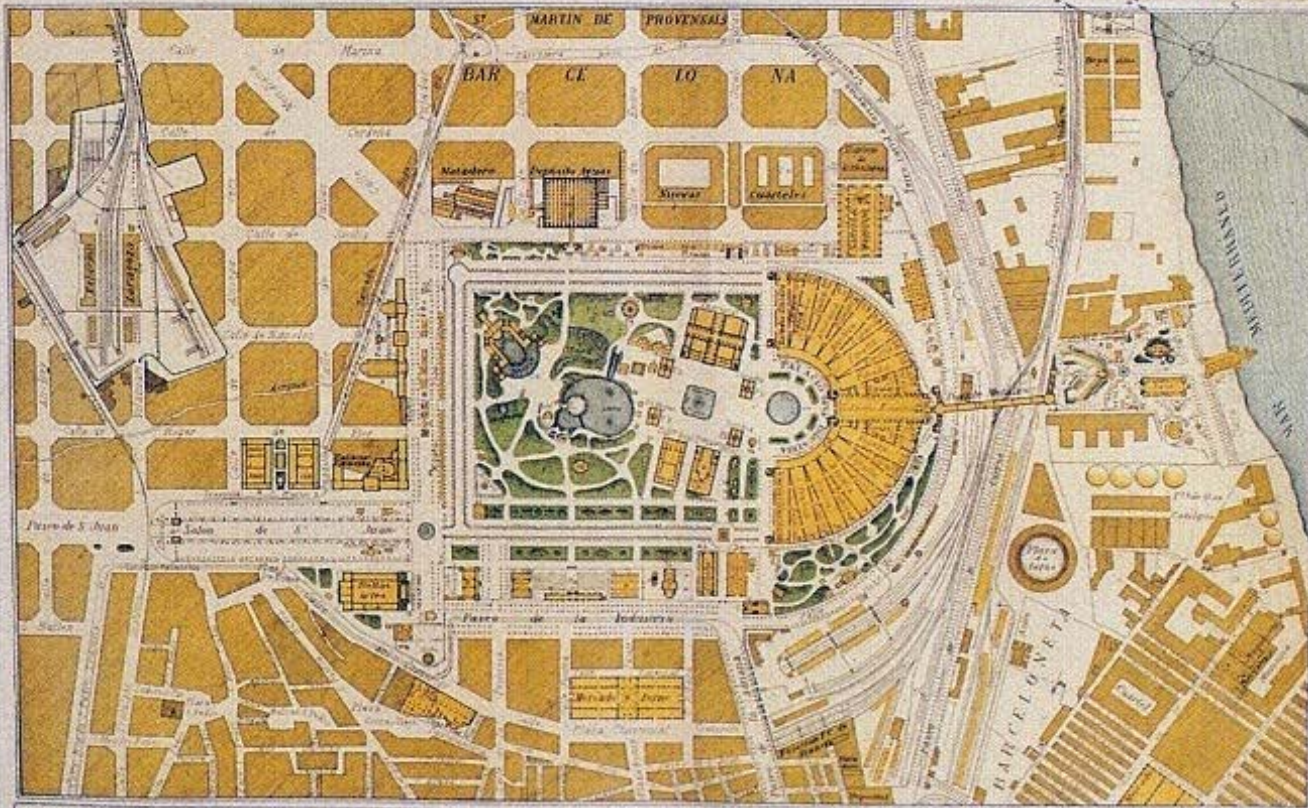

PUENTE METALICO

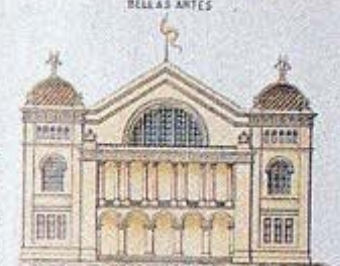

CAFE-RESTAURAN

EXPOSITION UNIVERSELLE DE BARCELONE.

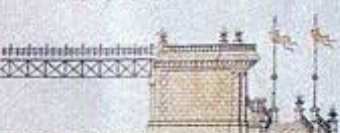
UNIVERSAL EXHIBITION IN BARCELONA.

BELLAS ARTES

CONSTRUCCION NAVAL

PUENTE METALICO

GALERIA DE MAQUINAS

AÑO 1888

INDICACION DE LAS INSTALACIONES QUE NO LLEVAN NOMBRE EN EL PLANO.

ESCALA DE TROP. 1:5000

1. Sala de Exposición de Pinturas	2. Sala de Exposición de Esculturas	3. Sala de Exposición de Armas y Armamentos	4. Sala de Exposición de Maquinaria	5. Sala de Exposición de Utensilios de Cuchillería	6. Sala de Exposición de Utensilios de Carpintería	7. Sala de Exposición de Utensilios de Alfarería y Cerámica	8. Sala de Exposición de Utensilios de Tejidos	9. Sala de Exposición de Utensilios de Papel	10. Sala de Exposición de Utensilios de Madera	11. Sala de Exposición de Utensilios de Hierro	12. Sala de Exposición de Utensilios de Cobre	13. Sala de Exposición de Utensilios de Plata	14. Sala de Exposición de Utensilios de Oro	15. Sala de Exposición de Utensilios de Diamantes	16. Sala de Exposición de Utensilios de Gemas	17. Sala de Exposición de Utensilios de Vidrio	18. Sala de Exposición de Utensilios de Cristal	19. Sala de Exposición de Utensilios de Seda	20. Sala de Exposición de Utensilios de Lana	21. Sala de Exposición de Utensilios de Algodón	22. Sala de Exposición de Utensilios de Lino	23. Sala de Exposición de Utensilios de Yute	24. Sala de Exposición de Utensilios de Cáñamo	25. Sala de Exposición de Utensilios de Sisal	26. Sala de Exposición de Utensilios de Jute	27. Sala de Exposición de Utensilios de Algodón de Egipto	28. Sala de Exposición de Utensilios de Algodón de India	29. Sala de Exposición de Utensilios de Algodón de Australia	30. Sala de Exposición de Utensilios de Algodón de América	31. Sala de Exposición de Utensilios de Algodón de África	32. Sala de Exposición de Utensilios de Algodón de Asia	33. Sala de Exposición de Utensilios de Algodón de Oceanía	34. Sala de Exposición de Utensilios de Algodón de Europa	35. Sala de Exposición de Utensilios de Algodón de América del Norte	36. Sala de Exposición de Utensilios de Algodón de América del Sur	37. Sala de Exposición de Utensilios de Algodón de América Central	38. Sala de Exposición de Utensilios de Algodón de América del Este	39. Sala de Exposición de Utensilios de Algodón de América del Oeste	40. Sala de Exposición de Utensilios de Algodón de América del Sur
-----------------------------------	-------------------------------------	---	-------------------------------------	--	--	---	--	--	--	--	---	---	---	---	---	--	---	--	--	---	--	--	--	---	--	---	--	--	--	---	---	--	---	--	--	--	---	--	--

Plán areálu Světové výstavy (1888)

Dipòsit de les Aigües
(současný stav; nahoře v rohu stav bývalý)

Francesc Berenguer i Mestres (1866-1914)

- Pocházel z Reusu, jeho otec byl učitelem (vazba na Gaudího). Roku 1881 se rodina přestěhovala do Barcelony, aby Francesc mohl studovat architekturu → student průměrný, nakonec studia nedokončil a nikdy nezískal titul architekta.
- Jako 20letý se oženil, měl velkou rodinu, proto se živil jako pomocník hned v několika architektonických ateliérech, u Gaudího pracoval jen „na půl úvazku“, přesto se brzy stal jeho nejdůležitějším pomocníkem a přítelem. Mimo to byl neoficiálně hlavním městským architektem v Gràcii (Miquel Pascual Tintorer).
- Hektický styl života vedl ke zdravotním problémům a předčasnému úmrtí v roce 1914 (48 let). Dodnes zajímavý nejen svou spoluprací s Gaudím ale i kvůli nejasnému počtu uskutečněných návrhů (nevyjasněné autorství např. u Celler Güell, La Miranda v Llinars del Vallès či kaple v kostele na Plaça de la Virreina v Barceloně).

Francesc Berenguer

Vlevo: Casa Rubinat (1909)
Vpravo: Casa Francesc Cama (1905)

Vlevo: Budova radnice, Gràcia (1905)
Vpravo: Kostel Sant Joan de Gràcia (1910)

Casa Museu Gaudí (1906)

Casa Burés (1905)

Casa Burés (interiér, 1905)

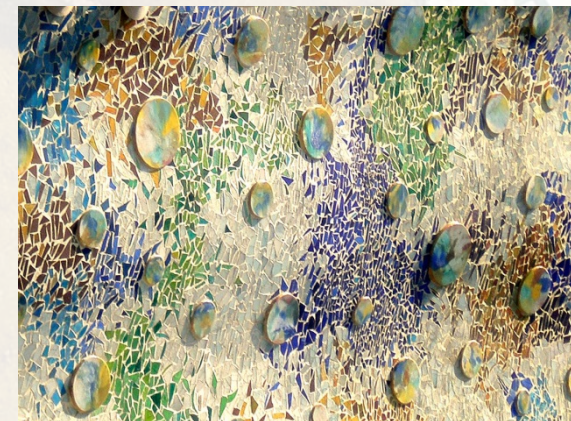
Santuari de Sant Josep de la Muntanya (1914)

Josep Maria Jujol (1879-1949)

- Původem z Tarragony, v dětství se přestěhoval do Gràcie. Již od mládí ho zajímaly jen tři věci: kreslení, příroda a barokní umění. To vedlo k jeho rozhodnutí studovat architekturu, kde se učil od těch nejlepších mistrů modernismu. Velkou inspiraci našel v Gaudím, kterého později velice zaujal.
- S Gaudím začíná spolupracovat okolo roku 1905 ještě jako student, pracuje na Casa Batlló, Casa Milà a především v Park Güell (*trencadís* – lavice). Drobné práce i na chrámu Sagrada Família či při rekonstrukci katedrály v Palmě. Proslul recyklací materiálů (kachličky), jeho díla charakterizuje i veliká barevnost.
- Kromě architektury působil i jako malíř a návrhář nábytku. Dlouhé roky se věnoval též akademické dráze. Mezi jeho nejznámější stavby patří **Finca Sansalvador** (1909) v Barceloně, **Torre de la Creu** (1916) a **Can Negre** (1926) v Sant Joan Despí. Hodně výrazným dílem je i pozdně modernistická **Casa Planells** (1924) opět v Barceloně.

Josep Maria Jujol

Finca San Salvador (Barcelona, 1909)

Nalevo: **Torre de la Creu** (Jujol, 1916); Napravo: **Vil·la Elena** (Ignasi Mas Morell, 1911) – Sant Joan Despí

Casa Planells (Barcelona, 1924)

<https://sites.google.com/site/barcelonamodernistaisingular/la-sagrada-familia---el-fort-pienc-1/casa-planells>

Can Negre (Sant Joan Despí, 1926)

<https://sites.google.com/site/barcelonamodernistaisingular/Home/catalunya-a---comarques/baix-llobregat/sant-joan-desp/can-negre>

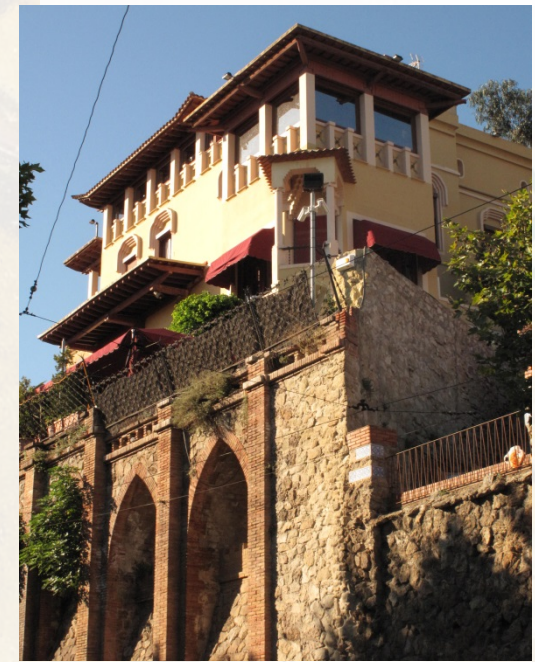
Joan Rubió Bellver (1870-1952)

- Pocházel z Reusu, v mládí podstoupil stejnou cestu jako Gaudí či Berenguer – studia v Barceloně. 1893 získává titul architekta. Kromě architektury ale působil i v politice (barcelonský radní, člen konzervativní strany Lliga Regionalista). S Gaudím spolupracoval poprvé na Casa Calvet (1900), později spolupráce na Park Güell, Colònia Güell, restaurační práce v katedrále v Palmě.
- Mezi jeho nejvýznamnější stavby patří **Casa Golferichs** (1901), **Casa Pomar** (1906) či **Casa Roviralta** (1913) v Barceloně (Av. Del Tibidabo); **Església Nova** (1929, Son Servera, Mallorca) či **Banc de Sóller** (1912, Mallorca).

Joan Rubió

Dole: Stavby na Av. Del Tibidabo

Casa Golferichs
(Barcelona, 1901)

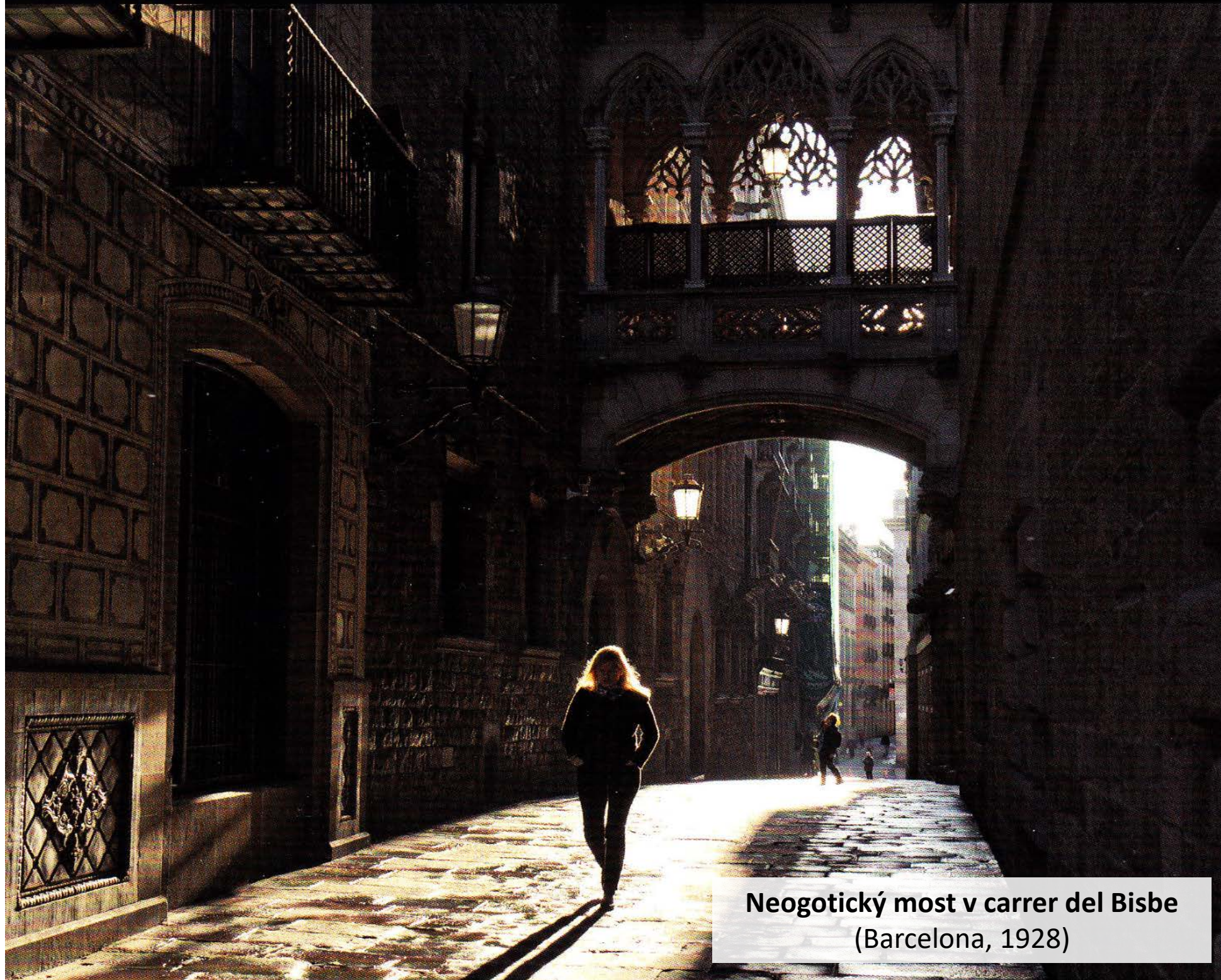
Ca l'Espinal
(Colònia Güell, 1901)

Casa Roviralta
(Barcelona, 1913)

Església Nova
(Son Servera, 1929)

**Neogotický most v carrer del Bisbe
(Barcelona, 1928)**

Domènec Sugrañes (1878-1938)

- Architekt tvořící v modernismu i noucentismu, narozen v Reusu. V mládí odchází do Barcelony nejprve na studia inženýrství, později přejde na architekturu. S Gaudím se poznal ještě za studií, která ukončil okolo roku 1907 (titul architekta 1912).
- S Gaudím spolupracoval především na Casa Milà, na Bellesguardu (ten roku 1917 dokončil, je mimo jiné autorem *trencadísu* na lavici před vchodem) a především na stavbě chrámu Sagrada Família, kde po Gaudího smrti zastával funkci vrchního architekta (1926-1936). Zemřel roku 1938.
- Jako architekt se podílel především na Gaudího tvorbě – na sólové dráze tvořil méně, řadu staveb pak až ve stylu noucentismu. Nejvýznamnější projekty:
 - Casa Sivatte, Barcelona (1914)
 - Rozšíření La Monumental, Barcelona (1916)
 - Casa Bonet, Salou (1918)
 - Torre Loperena, Salou (1924)

El Arquitecto.
Domènec Sugrañes
1938

Casa Sivatte (1914)

Casa Bonet (1918)

Torre Loperena (1924)

Doporučená četba

- **BASSEGODA NONELL, Joan.** *Gaudí o espacio, luz y equilibrio*. Madrid: Criterio, 2002.
- **DE SOLÀ-MORALES, Manuel (et al.).** *Joan Rubió i Bellver: arquitecto modernista*. Barcelona: COAC, 2007.
- **FLORES, Carlos.** «Presencia de Jujol en la arquitectura de Gaudí». Centro Virtual Cervantes, 2003. Dostupné z: <http://cvc.cervantes.es/actcult/gaudi/flores.htm>.
- **LIGTELIJN, Vincet a Rein SAARISTE.** *Josep M. Jujol*. Rotterdam: 010 Publishers, 1996.
- **NADAL LÓPEZ, Inma a Marc MOLINA BOVÉ.** *Estudi històric i gràfic de l'Escola i Casa del Mestre a la Colònia Güell*. Treball Final de Carrera. Barcelona: UPC, 2002.
- **RÀFOLS, J. F.** «Jujol» In: *Cuadernos de arquitectura, núm. 13*. Barcelona: Col·legi d'Arquitectes de Catalunya, 1950.
- **VAN HENSBERGEN, Gijs.** *Gaudí*. Praha: BB art, 2006.